

Tantárgy neve/kódja:	Gyógyító istenek és gyógyító rituálék az ókori Mezopotámiában	
Tárgyfelelős:	Doktori programvezető	
Tantárgy oktatója:	Dr. Bácskay András egyetemi docens	
Kreditszám:	10	
Óratípus:	Előadás	
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A kurzus célja, hogy az ókor egyik legrégebbi és legnagyobb forrásanyaggal rendelkező orvoslással és gyógyítással összefüggő elképzeléseinek és gyakorlatának megismertetése. A tárgy fókuszában egyrészt e forrásanyagban megismerhető eljárások, illetve az eljárások mögött meghúzódó ókori tudományos gondolkodás ismertetése áll. Másrészt, a kurzus célja, az ókori mezopotámiai orvoslás eljárásait e kultúra vallási-mágikus hagyományának tükrében mutassa be.	
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	A kurzus célja, hogy a doktori hallgatók átfogó ismereteket szerezzenek a mezopotámiai gyógyító eljárásairól, az ókori mezopotámiai tudományosság fogalmáról, valamint a releváns vallási hagyományokról. A tantárgy úgy épül fel, hogy egyetlen félév keretében mutassa be e három tényező szoros összetartozását, a források értelmezésével kapcsolatos kulcsfontosságú irányzatokat és szerzőket. A kurzus során hallgatók megismerik a releváns forrásanyag típusait, a főbb tudományos megközelítéseket és értelmezéseket. A kurzus konkrét ókori forrásokon keresztül kívánja bemutatni a konkrét eljárásokat, illetve az ezekhez kapcsolódó értelmezéseket.	
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	A kurzus gyakorlati célja, hogy a doktori hallgatók képessé váljanak az ókori források tudományos elemzésére. A hallgatók megismerik a vizsgált ókori kultúra gyógyító eljárásait, illetve az eljárások mögött meghúzódó tudományos és vallástörténeti keretrendszer. Bepillantást kapnak az ókori kultúra tudományos gondolkodásának jellegzetességeibe, illetve annak vallási-mágikus hátterébe. A gyakorlati ismeretanyag fontos eleme, hogy a hallgatók a kiválasztott forrásokat elemzése révén képessé váljanak az ókori forráskritikai megközelítés alkalmazására.	
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	Bácskay, András: <i>Orvoslás az ókori Mezopotámiában</i> . A mezopotámiai gyógyító rítusok elmélete és gyakorlata. ÓTI 5. Budapest – Pécs: L'Harmattan. 2018. Geller, Markham J.: <i>Ancient Babylonian Medicine. Theory and Practice</i> (Ancient Cultures), Chichester 2010. Scurlock, Joo. A.: <i>Sourcebook for Ancient Mesopotamian Medicine</i> (Writings from the Ancient World 36), Atlanta, Georgia 2014.	
A 2-4 legfontosabb ajánlott irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	Bácskay, András: „Lamaštu-ráolvasások és -amulettek az ókori Mezopotámiában”, <i>Világtörténet</i> 7/39 (2017), 193–214. Böck, Barbara: <i>The Healing Goddess Gula. Towards an Understanding of Ancient Babylonian Medicine</i> (Culture and History of the Ancient Near East 67), Leiden 2014. Sibbing-Plantholt, Irene: <i>The Image of Mesopotamian Divine Healers. Healing Goddesses and the Legitimization of Professional asus in the Mesopotamian Medical Marketplace</i> (Cuneiform Monographs 53), Leiden–Boston 2022.	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra órászáma: 2	Gyakorlati óra órászáma:

Az alkalmazott oktatási módszerek:	<p>A kurzus során a történettudományi elméleti ismeretek elsajátítása többféle, egymást kiegészítő módszer alkalmazásával történik, amelyek lehetővé teszik a hallgatók aktív részvételét, kritikai gondolkodásuk fejlesztését és a gyakorlati alkalmazás képességének kialakítását. Alkalmazásra kerül a hagyományos, frontális előadás, amely során a források, az eljárások típusai, a fontosabb fogalmak és különböző elméleti megközelítések kerülnek bemutatásra. Kiegészítő módszerként interaktív elemek kerülnek beépítésre, amelyek során bizonyos források kritikai elemzése, valamint különböző álláspontokból történő bemutatása történik.</p> <p>Vizuális szemléltetőeszközök, például, fényképek, ábrák, kronológiák kerülnek alkalmazásra.</p> <p>Összességében a kurzus módszertani kombinációja biztosítja, hogy a doktoranduszok ne csak passzív befogadói, hanem aktív elemzői és értelmezői legyenek a történettudomány elméleti és gyakorlati kérdéseinek, és saját kutatásuk historiográfiai és elméleti kontextusban megalapozásra kerüljön.</p>
Az értékelés módja:	három fokozatú kollokvium jegy
Az értékelés kritériuma:	<p>A kurzus teljesítésének alapját az órai anyag és a kötelező valamint ajánlott szakirodalom ismerete képezi, amelyről a hallgatóknak írásbeli vizsgán kell számot adniuk. Az értékelés célja, hogy a hallgatók tudását és szakirodalmi jártasságát. A vizsga teljesítése során a hallgatóknak az órai anyag és a szakirodalom legalább 50%-át kell ismerniük a „megfelelt” minősítéshez, míg a „kiválóan megfelelt” érdemjegy eléréséhez a 80%-os ismeret szükséges. Az értékelés a TVSz 33. §-ban és a Doktori Iskola működési szabályzataiban meghatározott elveknek megfelelően történik: a kurzus teljesítése háromfokozatú (kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg) rendszerben értékelhető.</p> <p>A hallgatótól elvárt felkészülés magában foglalja az órai anyag aktív követését, a kötelező szakirodalom önálló feldolgozását, a kiadott előzetes feladatok minőségi teljesítését, valamint az aktív részvételt az előadásokon. A vizsga értékelésénél figyelembe vesszük a hallgató aktív hozzájárulása a kurzus során, a feladatok önálló és szakszerű kidolgozása, valamint az elméleti és módszertani ismeretek bemutatása.</p> <p>A minősítéshez rendelt teljesítmény a következőképpen alakul:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Megfelelt (3): a hallgató ismeri a tárgy legalább 50%-át, az órai anyag és a szakirodalom alapvető elemeit, a feladatokat elfogadható színvonalon dolgozza fel. • Kiválóan megfelelt (5): a hallgató az órai anyagot és a szakirodalom legalább 80%-át ismeri, felkészültsége, önálló gondolatai, kérdései és elemzői képessége kiemelkedő, a feladatokat alaposan és színvonalasan dolgozza ki. • Nem felelt meg (1): a hallgató nem jelenik meg az órákon, passzív résztvevő, nem rendelkezik önálló gondolatokkal, és nem tudja az írásbeli vizsga kérdéseit 50%-on megválaszolni.

	A kurzuson való részvétel kötelező.
<p>Miként járul hozzá a tantárgy a doktori iskola képzési programjában tanulási eredményként megjelölt MKKR 8. szintű tanulási eredmények eléréséhez.</p>	<p>A tantárgy az MKKR 8. szintű tanulási eredmények eléréséhez az alábbi módokon járul hozzá:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rendszerszintű, elmélyült tudást nyújt az ókori mezopotámiai gyógyító gyakorlat és tudományosság területén, • fejleszti az elsődleges forrásokon alapuló, kritikai és interdiszciplináris kutatási kompetenciákat, • elősegíti a tudománytörténeti és vallástörténeti reflexivitást, • támogatja a doktori szintű önálló tudományos gondolkodást és autonómiát. <p>A kurzus így nem pusztán ismeretközlő, hanem a doktori szintű tudományos identitás és kutatói kompetencia kialakításának aktív eszköze, és közvetlenül szolgálja az MKKR 8. szint által megfogalmazott tanulási eredmények teljesülését.</p>